Supliment al revistei „Impact strategic”

COLOCVIU STRATEGIC

Nr. 3 (170) / 2020
Indexat în
CEEOL și ROAD

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ŞI SECURITATE

PERICOLE ȘI AMENINȚĂRI ALE MIGRAȚIEI ILEGALE PENTRU SECURITATEA INTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ÎN EPOCA CONTEMPORANĂ

Ana-Raluca STAN
Constantin IORDACHE

Illegal migration threats for the internal security of the European Union in the contemporary era

***Abstract**: Migration is a common phenomenon in human history. The phenomenon of massive migration of populations for various reasons, such as those to escape political pressure, war and poverty, or to find their family and improve their professional and educational prospects, is both a challenge and an opportunity for Europe.*

As a result of increased border permeability across the European Union, a situation due to globalization, migration flows can be a source of risks and threats, when is not controlled, leading to increased organized crime, xenophobic and racial violence, greater terrorism, etc., thus raising many sensitive issues on European Union internal security, some of them will be addressed in this paper.

***Keywords**: migration, refugees, terrorism, organized crime, European Union.*

Pericole și amenințări ale migrației ilegale pentru securitatea internă a Uniunii Europene în epoca contemporană

***Rezumat**: Migrația este un fenomen obișnuit în istoria omenirii. Fenomenul migrării masive a populațiilor din motive diverse, precum cele de a scăpa de o presiune politică, de război și de sărăcie sau pentru a-și regăsi familia și a-și îmbunătăți perspectivele profesionale și educaționale, reprezintă o provocare și, în același timp, o oportunitate pentru Europa.*

Ca urmare a creșterii gradului de permeabilitate a granițelor la nivelul Uniunii Europene, situație datorată globalizării, fluxul migrator poate constitui o sursă de riscuri, pericole și amenințări, atunci când nu este controlat, provocând accentuarea criminalității organizate, a violenței xenofobe și rasiale, favorizarea terorismului și ridicând, astfel, multe probleme sensibile la adresa securității interne a Uniunii Europene.

***Cuvinte-cheie**: migrație, refugiați, terorism, crimă organizată, Uniunea Europeană.*

Introducere

Problematicile migrației ilegale, terorismului internațional, proliferării armelor de distrugere în masă și crimei organizate sunt de mare actualitate pentru mediul de securitate european al secolului XXI, manifestarea acestora constituind surse de amenințări majore la adresa securității europene și a statelor membre ale Uniunii Europene.

Fluxul *imigrației* spre UE este destul de mare din cauza unor crize regionale, precum conflictele din Siria și Libia, a existenței unor structuri statale slabe (*failed states*) sau instabilități statale din Irak și Afganistan. În valul de imigranți către Europa pot exista, astfel, elemente extremiste sau teroriste care, odată importate, sporesc gradul de amenințare specifică terorismului internațional și pot dăuna securității europene în ansamblu. De fapt, acesta este doar un efect secundar, deoarece migrația masivă, legală sau ilegală, indiferent de motivele sau compoziția etnică, religioasă, de gen a fluxurilor migratorii, generează consecințe majore, pozitive și negative, atât în plan economic, social și politic al

***Ana-Raluca STAN** este doctorand în domeniul Informații și Securitate Națională în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București (e-mail: stanraluca12@gmail.com).*

***Constantin IORDACHE** este conducător de doctorat în domeniul Informații și Securitate Națională în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București (e-mail: iordache_constantin@yahoo.com).*

țărilor de origine și celor de destinație ale populației migratorii, cât și în plan individual sau familial al fiecărui migrant.

Terorismul internațional amenință, dincolo de riscurile imediate ale înmulțirii numărului de atacuri teroriste ale căror victime să fie ținte fizice sau valori europene, precum deschiderea spre diversitate și toleranța specifice sistemelor democratice, punând astfel la îndoială însuși fundamentul regimurilor laice contemporane. De altfel, ținerea sub control a procesului de radicalizare, indiferent dacă este de sorginte islamistă sau european-naționalistă, constituie una dintre principalele provocări pentru societățile europene și o sarcină de maximă importanță pentru serviciile de intelligence.

Posibilitatea folosirii *armelor de distrugere în masă* de către teroriști reprezintă o altă amenințare importantă la adresa securității euroatlantice. „Riscurile deosebite determinate de acest tip de amenințare rezidă în faptul că, prin intermediul armelor de distrugere în masă, un grup terorist de mici dimensiuni poate provoca pierderi care, anterior, nu puteau fi cauzate decât de armate ale unor state naționale”[1].

Existența crizelor regionale în unele părți ale globului (MENA sau spațiul ex-sovietic) și accesul la arme au determinat întărirea pozițiilor *crimei organizate* în panoplia amenințărilor la adresa securității. Elementele de crimă organizată amenință Europa prin participarea la migrația ilegală, precum și prin sprijinirea traficului ilegal de arme mici, de droguri sau de ființe umane. Legăturile dintre terorismul internațional și crima organizată au devenit evidente, în multe cazuri, conlucrând pentru maximizarea profiturilor.

Odată identificate principalele probleme de securitate internațională și a legăturilor dintre ele, în cele ce urmează va fi analizată problematica migrației legale și ilegale. În acest sens, vom identifica unele tendințe statistice și caracteristici ale fenomenului, vom detalia o serie de pericole și amenințări ale migrației ilegale identificate a afecta securitatea spațiului UE și vom prezenta unele modalități de combatere a acestora.

1. Influența fenomenului migrației asupra securității comune europene

Migrația semnifică deplasarea unor grupuri mari de oameni dinspre o regiune a unei țări spre altă regiune (intra-statală) sau dinspre o țară de origine către alte state sau teritorii (inter-statală), cu efecte puternice în plan social, cultural, religios, demografic și, nu în ultimul rând, în planul securității alimentare. Dacă ne referim la migrația în interiorul UE, aceasta se mai numește și migrație intracomunitară, iar dacă migrația are loc între un stat membru UE și un stat non-UE, migrația poartă denumirea de migrație externă.

Deși fenomenul migrației este perceput „din punct de vedere al volumului, intensității, sensului, cauzelor și mecanismelor de producere”[2], el este o „mișcare a populației, care cuprinde toate tipurile de deplasări ale persoanelor, indiferent de distanță, compoziție a grupului de migranți și cauze, categoriile acesteia fiind: migrația refugiaților, a persoanelor strămutate, a migranților economici și a persoanelor care se deplasează din alte motive, inclusiv pentru reîntregirea familiei”[3]. Mai mult, no-țiunea „migrație”, fără specificarea de evenimente sau de fenomene cauzatoare ale acesteia, face abstracție de natura agentului uman care suportă schimbarea de mediu[4].

Problema migrației pe continentul european a devenit mult mai complexă pe măsura extinderii UE. Aderarea la blocul comunitar a unor țări în curs de dezvoltare ce a generat un număr mare de emigranți, care au vizat și vizează statele europene dezvoltate, a pus sub semnul întrebării atât statutul acestora în raport cu teritoriul vizat, cât și reglementarea fenomenului și contracararea efectelor negative ale acestuia.

Din punctul de vedere al categoriilor de migrație, Europa se confruntă, în prezent, cu un fenomen de migrație mixtă, în care migranții economici și solicitanții de azil călătoresc împreună. În realitate, aceste grupuri se pot suprapune și chiar se suprapun, iar această zonă gri este exacerbată frecvent de metodele contradictorii prin care solicitările de azil sunt procesate în state membre UE[5].

„Din punctul de vedere al modalității de realizare, migrația se desfășoară legal sau ilegal pentru a tranzita alte state sau pentru a se stabili în țările de destinație”[6]. Tema migrației ilegale, precum și amenințările legate de criminalitatea organizată, sunt intens invocate de către actorii politici interni ai UE, confruntați, în permanență, cu un control din partea cetățenilor. Aceștia observă în plan practic unele consecințe, cum ar fi, în special, tema populației de etnie rromă și care, în calitate de cetățeni europeni, au libertate de mișcare pe întreg terito-

---

[1] George Aurelian Ionescu, „Noile riscuri, pericole, ameninţări și agresiuni la adresa securităţii și apărării globale, regionale și naţionale”, în *Revista de Științe Militare*, nr. 2, Academia Oamenilor de Ştiinţă din România, 2018, p. 39.

[2] Alecu Floareş, *Mobilitatea populaţiei*, Editura Junimea, Iaşi, 1977, p. 205.

[3] Max Weber, *Économie et Société*, Plon, Paris, 1971, p. 28.

[4] Conform definiției Organizației Internaționale pentru Migrație, 2015, URL: https://publications.iom.int/system/files/wmr2015_en.pdf, accesat la 02.05.2020.

[5] Marilena Carmen Tache (Uzlău), *Consecinţele migraţiei internaţionale asupra securităţii statelor*, teză de doctorat, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Bucureşti, 2017.

[6] Martin O. Heisler, Zig Layton-Henry, „Migration and the Links Between Social and Societal Security”, în Ole Waever, Barry Buzan, Morten Kelstrup, Pierre Lemaitre (eds.), *Identity, Migration and the New Security Agenda in Europe*, Pinter, London, 1993, p. 21.

riul Uniunii. Însă, provocările nu se opresc doar la acest nivel.

Astăzi, statele membre UE se confruntă cu noi probleme în domeniul controlului frontierei și al migrației ilegale. Acestea se datorează faptului că imigranții externi sunt din ce în ce mai numeroși, ca urmare a: schimbărilor climatice, secetelor, defrișărilor și inundațiilor din ultimii ani; intensificării conflictelor armate regionale; sărăciei extreme și foametei, în special în state cu regimuri totalitare; unor epidemii zonale dramatice.

Migranţii contemporani călătoresc într-o lume în care dreptul internațional are impact asupra legislației interne, iar organizațiile internaționale monitorizează și intervin în procesul migrației. De altfel, într-un document emis de Parlamentul European referitor la presiunea actuală exercitată de migranții proveniți din zone conflictuale, precum MENA, se prezenta faptul că această criză (a migrației) a scos la iveală deficiențe în sistemul european de azil. Parlamentarii europeni au căutat să combată acest lucru prin reformarea normelor UE în materie de azil, crearea unui sistem mai echitabil de distribuire a solicitanților de azil între țările membre, precum și prin consolidarea controalelor la frontierele UE și gestionarea imigrației ilegale[7].

În contextul crizei migrației generate la nivel european se constată că „aproape în toate statele, spațiile de primire se restrâng. UE ar putea ajuta la crearea de spații economice dezvoltate și în alte regiuni ale lumii, zone de unde provine puseul migrator"[8]. Reacția statelor din spațiul Schengen la această problemă a migrației externe a fost de a reimpune controalele la frontierele interne, pe perioadă limitată, din motive de siguranță națională cu ocazia desfășurării unor evenimente. Ulterior, Uniunea a decis să reformeze Acordul Schengen, astfel că, din anul 2014, statele membre au început să reinstaureze controalele la frontierele naționale.

2. Migrația legală și ilegală în Europa – statistici asociate fenomenului

La 1 ianuarie 2018, cel mai mare număr de cetățeni străini care locuiau în statele membre UE se găseau în: Germania (9,7 milioane de persoane), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (6,3 milioane), Italia (5,1 milioane), Franța (4,7 milioane) și Spania (4,6 milioane)[9].

Statistica prezentată mai sus demonstrează că, în general, țările în care se vorbesc limbi larg răspândite sunt mai atrăgătoare pentru emigranți[10]. În anul 2018, Europa găzduia un număr de 1.262.697 de refugiați din statele arabe[11], respectiv un procent de 14% din numărul întregului flux înregistrat pentru această categorie de imigranți. De obicei, „aceștia provin din țări caracterizate de un grad ridicat de instabilitate din Orientul Mijlociu, Asia și Africa, foste sau actuale zone de conflict, puternic afectate de acțiunile grupărilor teroriste ori de criminalitate organizată, iar presiunea exercitată asupra statelor de intrare în Europa, mai ales Grecia și Italia, este enormă"[12].

Ca *modalitate de realizare*, din punct de vedere juridic, migrația „se poate face legal sau ilegal pentru a tranzita alte state sau pentru a se stabili în țările de destinație"[13]. Astfel, pe de o parte, *migrația legală* este „forma unanim acceptată de către toate statele lumii, pentru că poate fi controlată ca număr de persoane, locuri și domenii de muncă și deopotrivă poate fi determinată în timp. În acest sens, statele încheie acorduri, înțelegeri, tratate sau convenții prin care acordă facilități lucrătorilor care migrează legal și se obligă să respecte condițiile legale de muncă și de protecție socială ca și pentru cetățenii proprii"[14]. Pe de altă parte, *migrația ilegală* este „alternativa uzitată de către persoanele care nu pot folosi calea legală pentru a pleca în străinătate. Componentă a traficului de persoane, migrația ilegală este un flagel din ce în ce mai extins și mai greu de stăpânit datorită rețelelor criminale implicate și a ingeniozității infractorilor"[15]. Dintre miile de migranți prezenți în mod ilegal în UE, o parte se întorc anual în țările lor de origine, voluntar sau involuntar, când circumstanțele lor se schimbă (de exemplu: stabilizare a situației politice în țara de origine, repatriere forțată, motive familiale, pierdere a locurilor de muncă „la negru").

3. Pericolele și amenințările migrației ilegale asupra securității spațiului UE și modalități de combatere a acestora

Printre pericolele și amenințările migrației ilega-

[7] ***, *Migrația în Europa*, Parlamentul European, 13 august 2019, URL: https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20170629STO78632/migratia-in-europa, accesat la 05.05.2020.

[8] Marco, Martinello, *Migration Citizenship and Ethno-National Identities in the European Union*, Avebury, Aldershot, 1995, p. 214.

[9] ***, *Migration and migrant population statistics*, Eurostat, URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics, accesat la 05.05.2020.

[10] Michael Lanerman, *Labour migration in Europe and Asia*, London, 1999, p. 18.

[11] Benjamin Bathke, "Only 14% of all refugees from Arab region are in Europe: UN report", în *InfoMigrants*, 20 December 2019, URL: https://www.infomigrants.net/en/post/21637/only-14-of-all-refugees-from-arab-region-are-in-europe-un-report, accesat la 07.05.2020.

[12] Dan Fifoiu, „Migraţia ilegală – o privire din surse deschise", în *Revista Intelligence*, Serviciul Român de Informaţii, 2 iunie 2017, URL: https://intelligence.sri.ro/migratia-ilegala-o-privire-din-surse-deschise, accesat la 11.05.2020.

[13] Martin O. Heisler, Zig Layton-Henry, „Migration and the Links Betwen Social and Societal Security", în Ole Waever, Barry Buzan, Morten Kelstrup, Pierre Lemaitre (eds.), *op. cit.*, 1993, p. 22.

[14] Sandu Frangulea, *Fenomenul migraţiei și traficul de persoane*, URL: http://www.arduph.ro/domenii/refugiati-persoane-disparute-2/fenomenul-migratiei-si-traficul-de-persoane, accesat la 11.05.2020.

[15] Ibidem.

le se numără: integrarea, doar parțială, anevoioasă a populației, în general musulmane, emigrate în statele din Occident; evenimentele teroriste care s-au succedat din anul 2015 în Vestul Europei, mai ales în Franța, Suedia, Belgia, Olanda, Cehia, Danemarca etc.; tulburările grave ale ordinii publice care au avut loc, cu ani în urmă, în suburbiile din Paris, Roma, Bruxelles etc., având ca efect atât creșterea ratei criminalității, a corupției, a actelor teroriste, a traficului de persoane, arme și droguri, cât și degradarea masivă a mediului, demonstrând pericolul care amenință securitatea statelor Europei[16].

Pentru a gestiona fluxurile de migrație legală, UE a adoptat diverse seturi de norme și cadre pentru solicitanții de azil, lucrătorii cu înaltă calificare, studenți și cercetători, lucrătorii sezonieri și pentru reîntregirea familiei, iar în ceea ce privește alte fluxuri migratorii, norme comune pentru prelucrarea cererilor de azil, o decizie privind transferul a mii de solicitanți de azil din Grecia și Italia și acorduri de readmisie pentru returnarea migranților în situație neregulamentară[17]. Un instrument important de reglare a migrației spre Europa este *Declarația UE-Turcia*, semnată la 18 martie 2016.

Pericolele și amenințările generate de manifestarea fenomenului migrației ilegale sunt complexe și se pot reflecta în *plan social, economic, politic și de securitate*[18].

Astfel, în *plan social* o provocare a migrației ilegale o constituie promovarea unor idei sau curente subversive, extremiste, a unor ideologii sau concepte religioase care instigă la încălcarea cadrului legal. Este posibilă atragerea populației autohtone în activități infracționale, ceea ce determină creșterea criminalității organizate și a actelor teroriste, mai ales în zonele din proximitatea graniței. Mai mult, amplificarea utilizării mediului virtual pentru propagarea unor idei extremiste sau acțiuni false poate determina auto-radicalizarea, considerată primul pas către acțiunea propriu-zisă[19].

Amenințările din *plan economic* se corelează cu cele din *plan politic*, astfel bugetele țărilor afectate de fluxuri masive de migrație sunt grevate din cauza cheltuielilor privind gestionarea crizei refugiaților. Prezența migranților pe teritoriul țărilor destinatare și munca „la negru" prestată de aceștia determină creșterea ratei șomajului și scăderea nivelului de trai în rândul populației autohtone[20].

Din punct de vedere al *securității*, fenomenul migrației poate genera exploatarea canalelor de migrație ilegală și infiltrarea pe teritoriul european a unor membri ai grupărilor teroriste și a adepților unor ideologii extremist-teroriste[21]. Astfel, se pot produce acte de violență la adresa autorităților locale sau naționale și între migranții aflați în centrele de cazare din statele de tranzit și de destinație sau chiar se pot pune bazele unor organizații de acest tip.

Majoritatea statelor din UE au introdus, în procedura acordării statutului de refugiat, așa-numitul principiu al *țărilor sigure*. România este inclusă în această categorie. Ca urmare, pentru persoanele provenite din țările considerate *sigure*, riscul persecuțiilor politice, religioase, etnice este apreciat ca extrem de mic sau inexistent, fapt care permite ca cererile de azil depuse de aceste persoane să fie examinate în procedură de urgență, iar măsura expulzării solicitanților respinși devine aplicabilă aproape imediat[22]. Azilul politic poate fi solicitat în prima țară sigură[23] în care solicitantul o poate face.

Prevenirea și combaterea crimei organizate impun noi modalități de evaluare, capacități și metode de acțiune adecvate, prin acțiuni internaționale conjugate pentru contracararea fenomenului la nivel global. În acest sens, UE a adoptat o strategie de combatere a crimei organizate[24] care conține un plan de acțiune în care sunt prevăzute responsabilitățile concrete ale unor organisme și instituții – EUROPOL, EUROJUST, FRONTEX. Planul de acțiune european susține necesitatea coordonării tuturor mecanismelor și instrumentelor aflate la dispoziție pentru prevenirea și combaterea terorismului, cu implicarea unor structuri de protecție civilă, militare și informative, un rol important avându-l schimbul de informații.

Există reglementări importante ale *Tratatului de la Lisabona (2009)* în domeniul combaterii crimei organizate, pentru asigurarea libertății, securității și justiției în spațiul administrativ al UE. Politicile în domeniul *justiție și afaceri interne* (JAI) ale UE, circumscrise celor de realizare a *spațiului de libertate, securitate și justiție*, reprezintă una din cele mai importante evoluții ale procesului de integrare europeană la începutul secolului XXI, cu efecte de-

---

[16] Anghel Andreescu, Dan Andreescu, Dan Bardaș, *Efectul migrației asupra securității României și a Europei*, Editura RAO, București, 2016, p. 260.

[17] ***, *Cum gestionează UE fluxurile de migrație*, Consiliul European și Consiliul Uniunii Europene, 30 septembrie 2019, URL: https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/migratory-pressures/managing-migration-flows, accesat la 14.05.2020.

[18] Georgiana Chirilă, „Migrația ilegală sau cum se importă riscurile de securitate", în *Revista Intelligence*, Serviciul Român de Informaţii, 30 octombrie 2016, URL: https://intelligence.sri.ro/migratia-ilegala-sau-cum-se-importa-riscurile-de-securitate, accesat la 14.05.2020.

[19] Ibidem.

[20] Ibidem.

[21] Ibidem.

[22] Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați recomandă statelor ca fiecărui solicitant de azil respins să-i fie garantat, înainte de a fi expulzat, dreptul la o revizuire a deciziei de respingere.

[23] Primă ţară sigură se consideră acea ţară premergătoare celei în care a solicitat azil, fiind stabilită nu după ţara de origine (de la plecare), ci în sens invers, de la ţara unde solicită statut de refugiat către ţara de origine.

[24] ***, *The Prevention and Control of Organised Crime: A European Union Strategy for the beginning of the new Millennium*, Official Journal of the European Communities, C 124/1, 2000.

terminante în materia azilului.

Politicile realizate la nivelul organizației europene implică funcții și prerogative esențiale, precum furnizarea de securitate internă pentru cetățeni, asigurarea securității alimentare și administrarea cu celeritate a justiției. În acest cadru, se acționează și pentru combaterea imigrației ilegale, asigurarea protecției imigranților împotriva abuzului, facilitarea accesului acestora la justiție.

„Prin eliminarea celor mai multe bariere rămase în calea liberei circulații a bunurilor, capitalurilor și serviciilor, programul pieței interne a obligat toate statele membre - nu numai pe cele parte la acordul Schengen - să consolideze cooperarea în anumite domenii JAI, pentru a împiedica ca noul flux de bunuri și capitaluri, peste frontierele interne, să creeze riscuri la adresa securității interne”[25]. Apariția unor noi provocări în domeniul azilului, imigrației și crimei organizate transnaționale, ca urmare a permeabilității frontierelor în Europa și a dezintegrării sistemelor de securitate internă, a determinat statele membre UE să consolideze cooperarea interguvernamentală și politicile în domeniul JAI.

Concluzii

Mediul de securitate al UE este din ce în ce mai instabil și volatil din cauza numărului mare de provocări de securitate mai vechi sau mai noi, printre care se numără migrația ilegală, terorismul internațional, proliferarea armelor de distrugere în masă și a rețelelor de criminalitate organizată. Ulterior, în Europa și la nivel global, criza sanitară declanșată de noul coronavirus (COVID-19) a modificat o serie de parametri în discuția privind migrația și mobilitatea.

Migrația legală și ilegală, cu predilecție mișcările refugiaților ce părăsesc zonele de conflict, foamete și guverne opresive, sunt în centrul atenției globale. În ultimii ani, Europa a fost nevoită să răspundă celei mai grave provocări migratorii de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Astfel, numai în 2015, aproape un milion de refugiați și migranți ilegali din statele arabe ale MENA au ajuns în Europa. Numărul fără precedent al refugiaților și a migranților ilegali sosiți în UE a expus o serie de deficiențe și lacune în politicile comunitare privind azilul, frontierele externe și migrația. Ca rezultat, până la începutul anului 2016, granițele interne se închideau în toată Europa. Ulterior, deși fluxul migrator a scăzut, statele primitoare au continuat să-și gestioneze refugiații și imigranții prin implementarea unor politici adecvate prin care să se preîntâmpine sau să se abordeze pericolele și amenințările generate de acest fenomen.

Mai mult, datorită caracteristicilor sale transfrontaliere și transnaționale, terorismul a fost privit ca o problemă strâns legată de migrația internațională. Probleme precum controlul și securitatea frontierelor, migrația ilegală, azilul, integrarea străinilor și imigranților, relațiile interetnice/culturale și cetățenia sunt considerate a fi zone comune de interes atât pentru combaterea terorismului, cât și pentru gestionarea migrației internaționale.

În prezent, deși numărul de migranți către UE este foarte scăzut comparativ cu anul 2015, guvernele statelor membre au rămas concentrate pe „sigilarea” frontierelor, cu atât mai mult cu cât, la începutul lui 2020, pandemia COVID-19 s-a extins la nivel global. Multe state europene au adoptat interdicții de călătorie, închideri de frontieră și restricții de acces pentru a diminua răspândirea virusului, astfel încât fluxurile migratorii, intracomunitare și externe, au devenit și mai reduse. De asemenea, deși acordul UE-Turcia cu privire la migrație este șubred, dar încă intact, statele membre au suspendat orice dispoziții de returnare și relocare din cauza focarului de coronavirus. În acest context, multe state membre au suspendat returnarea forțată a persoanelor care nu mai sunt autorizate să rămână pe teritoriile lor, eliberează migranții deținuți din facilitățile care oferă condiții slabe de distanțare socială și încearcă să le ofere acestora acces adecvat la cazare și servicii de bază, inclusiv la asistența medicală profesională.

Bibliografie:

1. ***, *Agenda europeană privind migrația: UE trebuie să sprijine progresele înregistrate în ultimii 4 ani*, Comunicat de presă, Comisia Europeană, Bruxelles, 6 martie 2019.
2. ***, *An Introduction to the Common European Asylum System for Courts and Tribunals – A Judicial Analysis*, Produced by the International Association of Refugee Law Judges European Chapter under contract to European Asylum Support Office, August 2016.
3. ***, *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O Agendă Europeană privind Migrația*, Comisia Europeană, Bruxelles, 13 May 2015.
4. ***, *The Prevention and Control of Organised Crime: A European Union Strategy for the beginning of the new Millennium*, Official Journal of the European Communities, C 124/1, 2000.
5. ANDREESCU, Anghel; Dan ANDREESCU; Dan BARDAȘ, *Efectul migrației asupra securității României și a Europei*, Editura RAO, 2016.
6. ANDREESCU, Anghel; Nicolae RADU, *Organizațiile teroriste. Conceptualizarea terorii vs. securitatea europeană*, Editura Ministerului Internelor și Reformei Administrative, București, 2008.

[25] Mariana-Didina Mihai, „Politica Uniunii Europene în domeniul Justiţiei și Afacerilor Interne”, în *Colocviu Strategic*, nr. 14, Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate, 2009, p. 2.

7. BATHKE, Benjamin, "Only 14% of all refugees from Arab region are in Europe: UN report", în *InfoMigrants*, 20 December 2019.
8. CHIRILĂ, Georgiana, „Migrația ilegală sau cum se importă riscurile de securitate", în *Revista Intelligence*, Serviciul Român de Informații, 30 octombrie 2016.
9. CRISTIAN, Miron Alexandru, *Natura antiumanistă a terorismului contemporan*, teză de doctorat, Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, 2010.
10. FIFOIU, Dan, „Migrația ilegală – o privire din surse deschise", în *Revista Intelligence*, Serviciul Român de Informații, 2 iunie 2017.
11. FLOAREȘ, Alecu, *Mobilitatea populației*, Editura Junimea, Iași, 1980.
12. FRANGULEA, Sandu, *Fenomenul migraţiei și traficul de persoane*, URL: http://www.arduph.ro/domenii/refugiati-persoane-disparute-2/fenomenul-migratiei-si-traficul-de-persoane.
13. IONESCU, George Aurelian, „Noile riscuri, pericole, ameninţări și agresiuni la adresa securităţii și apărării globale, regionale și naționale", în *Revista de Științe Militare*, nr. 2, Academia Oamenilor de Știință din România, 2018.
14. LANERMAN, Michael, *Labour migration in Europe and Asia*, London, 1999.
15. MARTINELLO, Marco, *Migration Citizenship and Ethno-National Identities in the European Union*, Avebury, Aldershot, 1995.
16. MIHAI, Mariana-Didina, „Politica Uniunii Europene în domeniul Justiției și Afacerilor Interne", în *Colocviu Strategic*, nr. 14, Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate, 2009.
17. TACHE (UZLĂU), Marilena Carmen, *Consecințele migrației internaționale asupra securității statelor*, teză de doctorat, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza", Bucureşti, 2017.
18. WAEVER, Ole; Barry BUZAN, Morten KELSTRUP, Pierre LEMAITRE (eds.), *Identity, Migration and the New Security Agenda in Europe*, Pinter, London, 1993.
19. WEBER, Max, *Économie et Société*, Plon, Paris, 1971.
20. Consiliul European și Consiliul Uniunii Europene, https://www.consilium.europa.eu.
21. Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat.
22. Organizația Internațională pentru Migrație, https://www.iom.int.
23. Parlamentul European, https://www.europarl.europa.eu.

Colocviu strategic
Redactor: CS II dr. Cristian BĂHNĂREANU
Pagină web: https://cssas.unap.ro/ro/cs.htm
e-ISSN 1842-8096, 557/2020

Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate
Adresă: șos. Panduri, nr. 68-72, sector 5, București
Telefon: 021.319.56.49, Fax: 021.319.57.80
E-mail: cssas@unap.ro, Website: https://cssas.unap.ro